

Dokument: Remissyttrande
Datum: 2018.04.05

SI Dnr: 00063/2018
Sida: 1 (5)

Remiss av betänkande Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95)

Svenska institutet (SI) har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet *Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring* (N2017/07438/FF).

SI inriktar sin verksamhet på områden där Sverige och svenska kompetenser, erfarenheter och synsätt är relevanta och efterfrågade. Vi skapar intresse och förtroende för Sverige genom att bygga långsiktiga relationer med omvärlden, och genom att främja samarbete och samverkan mellan länder och individer i viktiga frågor för Sverige, som jämställdhet, innovation, demokrati samt klimat och miljö. Målet är att främja en relevant och uppdaterad bild av vårt land.

Vi vill i sammanhanget särskilt lyfta fram det breda kommunikationsmaterial om Sverige till stöd för aktörer med ambitionen att främja Sverige och svenska kompetenser och erfarenheter som SI producerar.

För myndigheten relevanta förslag i utredningen

SI har begränsat remissvaret till de förslag och delar i utredningen som har störst relevans för myndighetens uppdrag, med fokus på kapitel 3 *En samlad politik*, kapitel 11 *Kulturturism* samt kapitel 13 *Evenemangs- och möteslandet Sverige*.

Kapitel 3 En samlad politik

3.4 En nationell strategi för hållbar turism och en växande besöksnäring

SI ser positivt på att utredningen föreslår en övergripande nationell strategi för besöksnäringen och att denna strategi utgår från arbetet mot en hållbar ekonomisk social och miljömässig utveckling i hela landet. SI vill i sammanhanget påminna om att Sverige för närvarande rankas som det land som har kommit längst när det gäller arbetet för att genomföra Agenda 2030 och FN:s hållbarhetsmål (källa: Bertelsmann Foundation), vilket såväl är en styrka som attraherar, liksom en förpliktelse att fortsatt driva på utvecklingen inom alla samhällsområden.

3.5 Strategiska insatsområden och delmål

3.5.3 Utveckling, innovation och forskning

SI välkomnar utredningens starka fokus på innovation och kontinuerligt utvecklingsarbete för att fullt ut nyttja turismens och besöksnäringens potential, liksom att utredningen understryker vikten av bred samverkan mellan myndigheter och andra aktörer i detta.

SI anser dessutom att Sverige skulle tjäna på att i högre utsträckning dra nytta av andra länders erfarenheter och kunskap vad gäller dessa frågor, särskilt eftersom Sverige inte är ledande på området. SI menar att detta perspektiv bör inkluderas på ett tydligare sätt i de delar av utredningen som rör det aktuella insatsområdet.

Kapitel 11 Kulturturism

11.3 Nationell kultur- och kulturarvspolitik

Kultur och turism hänger ihop. Det kulturella arvet och den samtida kulturen fungerar ofta som attraktiva mål för turister att besöka och uppleva. SI *instämmer* därför i utredningens förslag om att som en del i framtagandet av en nationell strategi för hållbar turism och växande besöksnäring, formulera och anta politiska mål och en delstrategi för utveckling av kulturturism.

11.4 Samtida kultur och arkitektur, form och design.

Populärkulturen får allt större betydelse för besöksnäringen internationellt. Det gäller också för Sverige. I *Nation Brands Index (NBI)*, som jämför länders varumärken, är kännedomen om Sveriges kulturarv samt om Sverige som turistdestination svagare jämfört med andra områden liksom kunskapen

om det svenska samhället i övrigt. Däremot visar NBI på positiva omdömen om Sverige kopplat till samtida kultur, till exempel den moderna litteraturen.

Den svenska deckarromanen har under senare år fått ett världsomspännande rykte. Sverige har kommit att betraktas i ett nytt perspektiv. Kriminallitteratur där fokus inte bara är på brott utan också på svensk välfärd och mänsklig psykologi, har bidragit till ett intresse för och en nyfikenhet på det samtida Sverige. Kurt Wallanders Ystad och Lisbeth Salanders Stockholm har lockat turister från hela världen. Svensk musik, film och modern design är ytterligare områden som satt Sverige på kartan internationellt, också ur ett tursitperspektiv.

SI anser att svensk samtida kultur, genom de kulturella och kreativa näringarna, tydligt bör lyftas fram i en framtida delstrategi för utveckling av kulturturism. Dessa utgör såväl en drivkraft för internationellt resande som för Sverigefrämjandet generellt.

Kapitel 13 Evenemangs- och möteslandet Sverige

13.3 Stora möten och internationella besök

I utredningen används genomgående begreppet *stora möten*. SI anser dock att benämningen *internationella möten* är ett mer relevant begrepp i sammanhanget. Internationella möten är enligt SI:s åsikt enklare att definiera. Det blir då tydligare vad som avses.

Det är viktigt att tydliggöra att internationella möten – som inte alltid är detsamma som stora möten - ofta är möten som sker inom akademien eller en speciell yrkesgrupp. Det är universitet, forskningsinstitut, internationella organisationer, branschorganisationer med internationella nätverk, regioner och kommuner mm. som är avgörande för att ett internationellt möte förläggs till Sverige. Det är därför nödvändigt att insatser för att öka antalet internationella möten sker också inom dessa områden.

SI välkomnar att området evenemang och internationella möten ingår som ett delområde i utredningen, och instämmer i argumenten för detta. SI *instämmer* också i att en strategi med mål och prioriteringar för internationella möten bör utarbetas.

SI ser dock att nyttan med en strategi för internationella möten skulle vara större om den var frikopplad från evenemangsfrågorna och från den bredare

nationella strategin för turism- och besöksnäringen. Jämfört med det turistekonomiska perspektivet har internationella möten en betydligt bredare effekt på samhället. Genom dessa möten, stora som små, stärks Sveriges attraktionskraft som ledande nation inom vetenskap, forskning, innovation och samhällsutveckling. Det stärker de generella förutsättningarna att attrahera allmän kompetens och kvalificerad arbetskraft samt internationella studenter och forskare. Det senare berör förstås de svenska lärosätena i synnerhet. Här ser SI också en tydlig koppling till den pågående utredningen om ökad internationalisering av universitet och högskolor (SOU 2018:3).

Sammantaget ökar möjligheterna för internationalisering på hemmaplan. Dessutom främjas en nyanserad och uppdaterad bild av Sverige utomlands.

SI har mot den här bakgrunden en aktiv roll inom Team Sweden Möten och Evenemang. SI har dessutom genomfört ett arbete tillsammans med Karolinska Institutet i syfte att visa på värdet av internationella vetenskapliga möten som strategiskt verktyg för att attrahera talang och kompetens, samt för att stärka Sverige som kunskapsnation.

13.3.3 Internationella delegationer

Internationella delegationer, expertbesök och så kallade technical visits som förläggs till Sverige är också en viktig komponent för internationalisering, ökat handelsutbyte och utveckling i vår omvärld. Dessa är ofta knutna till innovations- och forskningsmiljöer, akademi och myndigheter. SI anser att det finns ett behov av en samlad strategi och ökad samordning på detta område för att hantera och dra nytta av intresset för Sverige på ett bättre och mer effektivt sätt.

13.6 Aktörer

13.6.8 En samlad Sverigebild

SI ser positivt på att utredningen understryker behovet av en gemensam Sverigebild hos destinationer och evenemangsarrangörer. SI vill i sammanhanget peka på SI:s roll som expertmyndighet när det gäller kunskapen om bilden av Sverige och Sveriges relevans utomlands. SI:s stöd till utlandsmyndigheter och andra aktörer i främjandet i form av analyser av bilden av Sverige och Sveriges relevans samt ett brett kommunikationsmaterial och stöd kring användning av detta utgör centrala resurser i det samlade Sverigefrämjandet. SI samarbetar nära främjandets samtliga aktörer, med utgångspunkt i strategin för arbetet med Sverigebilden i utlandet. Vi är öppna för en nära samverkan med såväl VisitSweden som

andra aktörer i arbetet med att stödja svenska destinationer och evenemangsarrangörer att förstå och kommunicera Sverige och svenska aktörers kompetenser och erfarenheter.

SI vill understryka att det finns behov av fakta, verktyg och kompetenshöjande insatser på området att attrahera internationella möten till Sverige, men att det rör sig om en bredare krets av aktörer som behöver omfattas av kompetenshöjande insatser.

Det arbete som görs i nätverket av Svenska Conventionbyråer (SNCVB), tillsammans med Professionella Kongressarrangörer (PCO), skapar viktiga förutsättningar för att attrahera internationella möten till Sverige. Avgörandet att bjuda in ett internationellt möte till Sverige ligger dock på enskilda forskare/forskarteam, lärosäten, myndigheter, organisationer, branschförbund etc. Att stärka dessa aktörers kompetens vad gäller Sverigekommunikation är nödvändigt för att öka antalet internationella möten till Sverige.

Det saknas idag formella uppdrag och/eller andra incitament för lärosäten och andra myndigheter att initiera eller bjuda in internationella möten till Sverige. Genom regleringsbrev och andra uppdragsbeskrivningar skulle värdet av internationella möten i högre grad kunna belysas som strategiskt verktyg för att attrahera internationell kompetens, studenter, forskare och tillföra kunskap och bidra till internationalisering.

Beslut om detta yttrande har fattats av Generaldirektör Annika Rembe. Utredare Kajsa Haag och kommunikationsstrateg Ninni Luthin-Kärling har varit föredragande. Avdelningschef Henrik Selin har också deltagit i beredningen.

Annika Rembe
Generaldirektör